

פרוטקול מישיבת ועדת הכלכלה מיום 20 לדצמבר 2020

משתתפים:
גב' לואיזה בורק – למ"ס
אלי ברכה-ראש מועצה אזורית חוף השרון
דוד יפרח-ראש מועצה אזורית שדות דן
אופיר ליבשטיין-ראש מועצה אזורית שער הנגב
שמעון קרן צבי-גזבר
אריק דאובה- גזבר
דוד גמליאל-גזבר
אלון מררי- רו"ח
הדסה אלמוג-כלכלנית מש"מ

נושא הישיבה: המדד החברתי כלכלי 2017 (רצ"ב מצגת)

אלי ברכה - ועדת הכלכלה של מרכז המועצות הזמינה לדיון את הגב' לואיזה בורק מהלמ"ס על מנת לשמוע הבהרות בנוגע לעדכון המדד החברתי הכלכלי 2017.

לואיזה בורק – המדד החברתי כלכלי על בסיס שנת 2017. הלמ"ס לא מתערבת בשימושים שנעשים במדד, כל משרד ממשלתי עושה כרצונו. הלמ"ס המליצה להשתמש "במדד הרציף" בו אין כמעט תנודות, אך המשרדים מעדיפים להשתמש באשכולות המדד. הלמ"ס התחיבה לעדכן את המדד אחת לשנתיים, בשל הקורונה הפרסום התעכב בשישה חודשים. המדד האחרון מייצג את 2017 הקודם היה 2015. המדד נועד לאפיין ולדרג רשויות מקומיות לפי הרמה החברתית כלכלית של האוכלוסייה ברשויות המקומיות.
המדד בודק יחידות גיאוגרפיות, יישובים מעל 10,000 איש מחולקים לאזורים סטטיסטיים. הלמ"ס בעצמה משתמשת במדד החברתי-כלכלי על מנת לערוך את המפקדים. בין המפקדים המדד מסתמך על נתונים מנהליים.

החישוב נעשה :-

1. **ערך המדד** - ערך רציף שמתקבל ע"י שקלול של ערכים משתנים הנכללים בחישוב המדד.
2. **דירוג** - מ- 1- 255
3. **אשכולות** - קבוצות הומוגניות.

החל ממדד 2015 והלאה, המדדים ברי השוואה, כמו האזורים הסטטיסטיים. נתונים מנהלים-קיים יתרון בזמינות הנתונים והעברתם ע"י הגורמים המוסמכים (אוניברסיטאות, מכללות, בטוח לאומי ועוד).
החיסרון- אין נתונים לגבי משקי הבית לעומת המפקד שבו ישנם נתונים לגבי משקי הבית. (כגון: מספר חדרים בדירה, מס' נפשות). החל ממדד 2013 ישנם 14 משתנים, גם במדד 2015 וגם במדד 2017.

ייתכן שלגבי מדד 2019 יתווספו משתנים ככל שיידרש ויבדק.

- חלוקת המשתנים
- השכלה וחינוך 2 משתנים
- דמוגרפיה 3 משתנים.
- תעסוקה וגמלאות 5 משתנים.
- רמת חיים 4 משתנים.

המשתתפים נבחרו על פי שייכות לעולם התוכן החברתי כלכלי של האוכלוסייה. שיטת הניתוח של המשתתפים: מ-14 משתתפים מגיעים ל-3 גורמים (טבלה במצגת: מוקדי מתאם בין המשתתפים והגורמים) שלושת הגורמים מסבירים 88% מהשונויות במשתתפים שנבחרו.

ערך המדד - מתקבל כמוצע משוקלל של 3 הגורמים שנוצרו מ-14 המשתתפים שנבחרו.

שאלה - מדוע ישנו שינוי כה גדול ב-2017 לעומת 2015? במועצות האזוריות התזוזה הנה רק כלפי מעלה.

לואיזה: במדד הרציף הטווחים השתנו, למרות שמיקום הרשויות המקומיות במדד הרציף לא תמיד השתנה. החלוקה לאשכולות: השונויות בתוך האשכול קטנה. השונויות בין האשכולות גבוהה. אשכולות המדד למעשה מראים את היחסיות. המשתמש במדד חייב להשתמש בצורה נכונה, היישום חייב להתאים לצורך השימוש. הקפיצות הגדולות נעשו בין אשכול 7 ל-8 ובין אשכול 8 ל-9 וכן בין 2 ל-3 ובין 3 ל-4, בשל השינוי ביחסיות.

שאלה: האם הלמ"ס מעורבים בהכנת מדד החוסן כלכלי של הרשות?

לואיזה: כבר בשנת 2004 משרד הפנים פנה ללמ"ס בבקשה לבחון את האפשרות לבניית מדדים נוספים הקשורים לרשויות המקומיות ולא לתושבי הרשויות המקומיות. לכן נבנו מדד פריפריאליות, מדד הפרשי טופוגרפיה ומדדים נוספים.

על מנת לטפל בחוסן הכלכלי של הרשויות המקומיות יש לבחון את הדו"חות הכספיים המבוקרים של הרשויות המקומיות.

אכן נבחרו 100 משתתפים שקשורים לחוסן רשות. בסוף הפרויקט הלמ"ס הודיעה שלא ניתן לשקלל את כל המשתתפים למדד אחד.

משרד הפנים הקים ועדה בראשות פרופ' מומי דהן, הוועדה התייחסה רק לצד ההכנסות. הלמ"ס התנגדה לחשב נתונים "נורמטיביים" כגון הכנסה נורמטיבית, סל נורמטיבי וכוד'. הלמ"ס לא יכולה לקבוע את הנורמות. הלמ"ס עוסקת בבדיקת הנתונים המתקבלים, הבסיס חייב להיות נכון ומדויק רק לאחר בדיקה דקדקנית של הנתונים נבנה המדד.

אלי ברכה סיכום - אלי מודה ללואיזה שהואילה להשתתף עמנו בישיבה ולהבהיר את אופן ביצוע המדד. נכון לעכשיו יש להתמקד ב-2 המדדים: **המדד החברתי כלכלי לשנת 2019**: אלי ידאג לברר מי נציגי מרכז המועצות בוועדה וישתדל להוסיף נציג מקצועי מטעם מרכז המועצות האזוריות.

מדד חוסן ראשוני - יש לבחון את נושא המדד שאמור לאזן את השפעת המדד החברתי כלכלי. מרכז המועצות ידרוש שיהיו לו נציגים בוועדה שיקים משרד הפנים לבחינת מדד חוסן ראשוני.

רשמה: הדסה אלמוג